

Picamoixons és un poble de poc més de quatre-cents trenta habitants de la comarca de l'Alt Camp, a vint-i-tres quilòmetres de Tarragona, dinou de Reus, cinc de Valls i a una hora en cotxe de la ciutat de Barcelona. Un poble petit però amb una intensa vida que cada any es veu reflectida en el ja conegut i popular pessebre vivent. El president de l'associació que porta per nom Pessebre Vivent de Picamoixons, Joan Domènech, explica quins van ser els començaments d'aquesta iniciativa que aplega més de cent cinquanta persones i que rep milers de visitants cada any: **"Tot va començar l'any 1976 quan un grup de joves del poble, que aleshores estaven a l'Esplai, van tenir la idea de fer un pessebre vivent. Van començar el mateix dia de Nadal sortint de la missa del gall, pensaven només en la gent del poble, per a qui van representar tres escenes bíbliques. Ells no s'imaginaven que això arribaria tan lluny."**

Però el cas és que de tres escenes es va passar a cinc, després a deu i actualment ja en són vint-i-cinc repartides entre escenes bíbliques i d'altres pròpies de la vida tradicional catalana: **"El pessebre va començar dins el poble, però de mica en mica va anar agafant espai en els terrenys contigus i en aquest moment estem fent un recorregut fora de la població de mil cinc-cents metres, un recorregut molt bonic que inclou una antiga masia catalana, un torrent i un paisatge esplèndid que ajuda a fer més bonica la representació."** Les escenes de la vida catalana són un mercat, uns picapedrers, la collita d'olives, tradició molt arrelada al poble, i algunes altres que fan la delícia de grans i petits: **"El naixement és el punt estrella del pessebre, es fa en una masia i en un lloc envoltat de pins que amb la il·luminació nocturna adquireix un relleu molt especial. L'altra escena més concorreguda és la final, en què oferim a tots els visitants un bon berenar-sopar amb pa torrat allà mateix, botifarra blanca i negra i un bon traguet de vi, tot amanit amb oli nou de Picamoixons."**

Les representacions del pessebre vivent comencen el diumenge abans de Nadal, continuen amb Nadal i Sant Esteve, que sol ser el dia més concorregut, i sempre queda algun diumenge pel mig en què també es fa la representació. Després ja ve el primer de gener i s'acaba per la diada de Reis, o sigui que hi ha moltes oportunitats per passar a veure aquest meravellós pessebre que se celebra en aquesta petita població de l'Alt Camp: **"L'horari és entre les sis i les vuit del vespre i es pot anar entrant al recorregut sense esperar cap grup, tothom va al seu ritme i això fa que no es facin excessives cues ni aglomeracions perquè la gent va fent el recorregut a mesura que arriba al poble."** Joan Domènech, a més, recomana que tothom aprofiti l'avinentsa per fer un recorregut pels voltants de la població. És una bona pensada fer una excursió als monestirs de la ruta del Cister i després acabar la jornada a Picamoixons: **"Crec que és una gran idea que la gent decideixi passar un dia fora coneixent tota aquesta zona, perquè s'endurà sorpreses molt interessants. Estem al centre de la ruta dels monestirs, és a dir, que es pot anar a Poblet, a Santes Creus o a Vallbona de les Monges i després venir a veure la nostra representació del Nadal."**

A partir de finals d'octubre i principis de novembre a Picamoixons hi ha molta gent que es posa en marxa per preparar el pessebre que se celebrarà pel desembre: **"Els de la junta comencem a treballar per tal de tenir-ho tot a punt, perquè el cert és que hi ha molta feina a fer. Hi ha una gran quantitat de decorats que s'han de refer perquè han quedat malmesos i també és important pensar si s'ha d'introduir alguna escena nova o canviar-ne una d'antiga."** De fet, fa temps que pensen que seria bo tornar a fer alguns canvis, però això porta molta feina i molt de temps: **"Abans ja hem comentat que el pessebre ha evolucionat molt, però encara creiem que s'hi poden fer canvis interessants i aviat començarem a fer-los."** El que sap greu és que a vegades la gent no compregui la dificultat que porta preparar decorats com els que preparen i que ho malmetin sense cap sentit: **"Com ja he dit, hem de refer moltes coses, i això és perquè no tothom tracta els elements del pessebre com seria d'esperar."**

Una associació com aquesta demana moltes hores de feina, sobretot durant els dies previs i posteriors a les representacions: **"Només pel que fa a l'enllumenat tenim una gran feinada, hem de llogar un equip electrogen potent perquè amb el llum del poble no n'hi ha pas prou i tot això vol gestions i pressupost."** Però el cas és que la recaptació no sempre és la mateixa i cal comptar també amb algunes subvencions: **"Depenem molt del temps. Si resulta que agafem un Nadal molt fred amb pluja i neu, aleshores ve poca gent i, en canvi, si és un any de bonança, llavors podem arribar a rebre quatre mil persones. De tota manera, sempre comptem amb alguna ajuda de la Generalitat, la Diputació de Tarragona i l'Ajuntament."**

Una altra activitat que es fa és "la Festa Anyal del Pessebre, que consisteix en una sortida de tot el dia per visitar i recórrer llocs d'interès, museus... del nostre país. En definitiva, passar un dia tots plegats, totes les persones que d'una manera o altra donen el seu suport, el seu treball i les nombroses hores que hi dediquen perquè quan arribin les festes nadalenes, es pugui oferir amb tot l'esplendor el nostre Pessebre a tots els visitants."

El president de l'associació puntualitza que **"el Pessebre Vivent forma part de la vida cultural i col·lectiva del nostre poble. Per aquest motiu, l'associació és sensible a totes les activitats que es fan a Picamoixons i, dins les seves possibilitats, hi està present amb la seva intensa col·laboració i oferint el seu suport constant."** I afegeix: **"Hem volgut deixar per al final una fita molt important que ha aconseguit el nostre Pessebre Vivent, la fita d'haver pogut arribar als vint-i-cinc anys de representacions; aquest fet, en un poble tan petit com el nostre, ens omple de satisfacció a tots. És per aquest motiu que volem tenir un reconeixement molt especial per a totes aquelles persones que ens han donat, i encara ara ens donen, el seu suport per tal que aquesta activitat hagi estat una realitat durant tants anys. A totes elles i en nom del Pessebre Vivent de Picamoixons, moltes gràcies!"**

Picamoixons, amb el seu Pessebre Vivent, ha entrat a formar part del ric món cultural i associatiu del nostre país: Catalunya.

**“Tot un poble
fa reviure
la més tendra
de les tradicions”**

Fotografia cedida per J. D. V.

Components de la Junta Directiva

Andreu Serret
Carles Pujol
Josep Torné
Jordi Andreu
Joan Domènech
Raquel Ramos
Miquel Pàmies
Marta Juvé

Pessebre Vivent - Picamoixons (Alt Camp)